

Raad van Ouderen

Praten mét ouders,
niet óver ouders

MANTELZORG VOOR EN DOOR OUDEREN

Samenvatting advies van de Raad van Ouderen, september 2022
Elisabeth van Oostrum

Waarom?

- Dubbele vergrijzing, hogere zorgkosten en minder zorgpersoneel
- Minder mantelzorgers per zorgvrager, maar meer belasting
- Mantelzorger wordt steeds ouder en zelf vaak ook kwetsbaar
- De zorgvraag neemt toe, mantelzorg wordt steeds zwaarder
- Levensende is vast perspectief bij ouderen
- Meer alleenstaande ouderen (in 2030 bijna 1 miljoen)
- Verwachtingen bij ouderen niet altijd realistisch
- Meer geefkracht
- Meer behoefte aan zingeving en van betekenis zijn

HOE?

- Vragenlijst bij 652 mantelzorgers, via panel MantelzorgNL en via achterban NOOM en Raad van Ouderen.
- Focusgroepen bij migranten ouderen en ouderen die niet digitaal vaardig zijn
- Extra aandacht voor mantelzorgers van ouderen met een migratie achtergrond en mantelzorgers van alleenwonende ouderen zonder kinderen.
- Veel rapporten uit 2022 gebruikt: SCP, Transformatieagenda 2040, RVS, WOZO-programma en MantelzorgNL

Belangrijkste reactie

- Veel zorgen over de toekomst, boosheid, bang zich verlaten en geïsoleerd te voelen
- Mantelzorgers hebben corona meegemaakt en hebben ervaren wat afschaling zorg en afzondering betekenen

Aanbevelingen voor de Rijksoverheid

- Meer bekendheid mantelzorg, vooral zingeving en voldoening
- Ontwikkel een concrete lange termijn visie in samenhang met WOZO
- Versterk positie mantelzorg in regelgeving, inzage in dossiers
- Onderzoek naar consequenties van mogelijk juridische positie
- Vereenvoudig regelgeving
- Meer vergoedingen, verlof (zie buitenland)

Aanbevelingen voor gemeenten

- Biedt ex-mantelzorgers rouwverwerking en ondersteuning
- Meer woonaanbod met cultuurspecifiek karakter
- Voorrang alleenstaande ouderen bij woongroepen en serviceflats
- Een sociaal service buddy voor alleenstaande ouderen

Stelling: Is voorrang rechtvaardig ten opzichte van andere ouderen?

Aanbevelingen voor onderwijs

- Jongeren vroeg laten kennismaken met zorg en vrijwilligerswerk
- Trainen van zorgmedewerkers in cultuursensitief handelen

Aanbevelingen voor zorgaanbieders

- Mantelzorg en informele zorg worden leidend in zorg en ondersteuning. De mantelzorger is de spil in het proces. Formele zorg moet zich hierbij aansluiten en niet andersom
- Kabinet kiest vooralsnog voor gelijkwaardigheid

Stelling: Is gelijkwaardig voldoende?

Aanbevelingen voor ouderen

- Voorbereiden op het ouder worden. Hoe wil ik later wonen, hoe wil ik zorgen, hoe blijf ik zo lang mogelijk gezond, hoe zorg ik voor een sociaal vangnet, hoe zorg ik dat mijn leven zinvol blijft?
- Investeren in de buurt en in nieuwe contacten

Stelling: Doen we daar genoeg aan?

Conclusie

- Mantelzorg is een mooie manier van zorgen die veel voldoening kan geven, maar de mantelzorgers moeten de steun van de samenleving en overheid wel ervaren om het lang vol te kunnen houden.

Raad van Ouderen
Praten met ouderen,
niel over ouderen

Vragen?

Raad van Ouderen

Praten mét ouders,
niet óver ouders